

کابینه‌ای که مجموعه نیروهای حامی پزشک‌ها را پوشش دهد و هم نگاه شخص پزشک‌ها را پوشش دهد اندکی پیچیده‌تر و سخت‌تر باشد. او بارها در جریان انتخابات تأکید کرد که از همه نیروهای سیاسی

فعالیت انتخاباتی من، طمع بازگشت به دانشگاه نیست» او همچنین در یادداشتی تلگرامی درباره کابینه‌ای که نام آن را «کابینه ائتلافی شایستگیان» نهاده است، توضیح داد: «کابینه ائتلافی شایستگیان در شرایط نزاع

سیاسی شدید ایران امروز می‌تواند تسهیل‌کننده توافق‌سازی بر سر مسائل راهبردها و روش‌های حل مسئله به کارگیری شایستگیان بیشتر و جلوگیری از گذاشتن چوب لای چرخ دولت شود.» او در ادامه با اشاره به سه دهه منازعه میان جناح‌های سیاسی که حاصل آن، بدتر شدن وضعیت مردم بوده است، نوشت: «یکی از راه‌های پیشگیری از این منازعه و کاهش احتمال آن، شکل دادن به کابینه‌ای ائتلافی است. امیدوارم بتوانم ماهیت چنین ائتلافی را در این نوشته، روشن کنم. ائتلاف کردن و تشکیل کابینه ائتلافی به معنای سهمیه دادن به جناح‌های قدرت سیاسی، و کنار هم گذاشتن وزرا و همکاران رئیس‌جمهور در بخش‌های مختلف دولت براساس سهمیه تعیین شده برای هر جناح نیست.» فاضلی در یادداشت خود تأکید کرد که مناظره‌های انتخاباتی نشان داد در بین نامزدها، سه نامزد - پزشک‌ها، پورمحمدی، قالیباف - وجود دارند که بر سر بسیاری از مسائل عمده و حیاتی کشور با هم توافق نظر دارند. آن‌ها بر سر مسئله‌ها تفاوت چندانی نداشته‌اند، کم و بیش فقط هر کدام ادعا می‌کرد فرد بهتری برای درمان کردن آن مسئله‌هاست. او با برشمردن سطوحی که ائتلاف در آنها می‌تواند به بهبود امور منجر شود، نوشت: «تصور می‌کنم، یافتن آدم‌هایی شایسته در درون میانه‌روهای جناح‌های سیاسی که بتوان ایده‌های غیرمتعارف و با اشتراکات حد اکثری براساس محورهای مذکور را با آن‌ها صورت‌بندی و دنبال کرد، امکان‌پذیر باشد. بدیهی است که دولت چهاردهم، و فراتر از آن، نظام سیاسی به نظریه دولت متفاوت از گذشته، و متناسب با مقتضیات امروز نیاز دارد تا بتواند چنین راهبردی را در پیش بگیرد.»

محمدرضا عارف هم در همایش ملی حقوقدان حامی و فعالین حقوقی ستاد مسعود پزشک‌ها به تشکیل کابینه دولت چهاردهم اشاره کرد: «شاید مهمترین رمز موفقیت دولت آینده در استفاده از نیروهایی باشد که در انتخاب رئیس‌جمهور سهیم بوده‌اند. البته خیلی باید دقت کنیم که تلقی سهم‌خواهی نشود. به خصوص در استان‌هایی که شغل ۲۰ تا ۳۰ نفر مطرح هستند که همه از دیگری بهتر هستند.»

دولت محل آزمون و خطا نیست
علی باقری، فعال سیاسی اصلاح‌طلب هم در این باره به هم‌میهن می‌گوید: «امیدوارم ظرفیت و آذری چهرمی در تصمیم خود تجدیدنظر کنند. طیف وسیعی از نیروهای سیاسی در انتخابات از دکتر پزشک‌ها حمایت کردند. او کاندیدایی یک جبهه و حتی یک جناح سیاسی نبود اگر چه غالب حامیان او متعلق به یک جناح و جریان سیاسی بودند اما کلیت حامیان او را تشکیل نمی‌دادند.» او معتقد است با توجه به موفقیت پزشک‌ها در انتخابات این بسیار طبیعی است که برای تشکیل کابینه و هماهنگی طیف وسیعی از نیروهای حامی او، تشکیل

برای دعوت از یک متحد جدید، ما نیاز به اجماع داریم و همه متحدان موافق هستند که اوکراین به عضویت آن در خواهد آمد، اما هنوز خیلی زود است که بگوییم دقیقاً چه زمانی این اتفاق خواهد افتاد. «دبیرکل ناتو پیش از این و در جریان سفر به کی‌یف در ماه آوریل، گفت: «اوکراین جایگاه مناسبی در ناتو دارد و این ائتلاف در مسیری غیر قابل بازگشت به سمت عضویت اوکراین است ولی این امر باید در زمان مناسب خود اتفاق بیفتد.»

دستور کار اجلاس ۷۵
سران ناتو در این نشست، درباره تعهدات جدید کمک‌های نظامی و بشردوستانه به اوکراین گفت‌وگو کردند. آنتونی بلینکن، وزیر امور خارجه ایالات متحده تأکید کرد که این نشست مسیر کشور جنگ‌زده اوکراین به سمت عضویت در ناتو را «بیشتر تقویت خواهد کرد». بایدن و رهبران آلمان، ایتالیا، هلند و رومانی با صدور بیانیه‌ای مشترک با ولودیمیر زلنسکی رئیس‌جمهوری اوکراین، از تحویل پنج سامانه پدافند هوایی راهبردی دیگر و پاتریوت‌های بیشتر برای حفاظت از شهرها، غیرنظامیان و سربازان اوکراینی خبر دادند. سران این پنج کشور اعلام کرده‌اند که چندین متحد دیگر، از جمله کانادا، نروژ، اسپانیا و بریتانیا، به ایفای نقش اساسی خود در تحویل این تجهیزات به اوکراین ادامه خواهند داد و بسیاری دیگر از حامیان اوکراین نیز در تهیه رهگیرها کمک خواهند کرد.

زلنسکی که روز سه‌شنبه وارد واشنگتن شد و قرار است روز پنج‌شنبه با بایدن دیدار کند، گفته است که اوکراین به حداقل ۷ سامانه پاتریوت نیاز دارد. او در شبکه‌های اجتماعی نوشت: «ما برای تضمین‌های امنیتی بیشتر برای اوکراین می‌جنگیم - و اینها شامل تسلیحات، کمک‌های مالی و حمایت سیاسی است.»

کلابه زلنسکی
رئیس‌جمهور اوکراین از اینکه انتخابات ریاست‌جمهوری در ایالات متحده آمریکا بر نشست ناتو در واشنگتن از لحاظ رسانه‌ای سایه انداخته، گلایه کرد. زلنسکی در حساب کاربری خود در شبکه ایکس (توییتر) نوشت: «اجلاس سالانه ناتو که باید یک رویداد مهم باشد، در رسانه‌ها در مقایسه با آنچه در نوامبر (انتخابات ایالات متحده) برگزار خواهد شد، قوی به نظر نمی‌رسد. به نظر می‌رسد مردم به سختی متوجه گسترش تاریخی ناتو با اضافه شدن دو کشور جدید هستند، این رویداد تحت‌الشعاع اتفاق دیگر (انتخابات آمریکا) قرار گرفته است. همه اکنون منتظر رویداد ماه نوامبر آتی هستند.» عضویت اوکراین در ناتو نیاز به تأیید و موافقت همه کشورهای عضو دارد و زلنسکی از این موضوع نیز گلایه‌مند است.

جنایت علیه معصومیت

درباره فرمان بیمارستان کودکان کی‌یف

اشخاص غیرنظامی در سرزمین تحت اشغال، الزامات رفتار با بیماران و مجروحان و شیوه‌های ممنوعه نبرد مطمح‌نظر قرار می‌گیرند. توسعه این شاخه از حقوق بین‌الملل نتیجه ابتکار و تلاش‌های هانری دونان (Henry Dunant) بازرگان سوئیسی است که تحت تأثیر فجایع انسانی نبرد سولفورینو (میان فرانسه، ایتالیا و اتریش) قرار گرفته بود. از اعلامیه ۱۸۶۸ سن‌پترزبورگ که استفاده از پرتاب‌شونده‌های انفجاری و آتش افروز نامتعارف در نبرد را ممنوع اعلام نمود به‌عنوان نخستین سند بین‌المللی در این حوزه نام برده می‌شود. از آن زمان تاکنون حدود پنجاه سند بین‌المللی دیگر نیز مازمین مرتبط با حقوق بنیادین انسان در جنگ را تنظیم و تنسیق نموده‌اند که کنوانسیون‌های چهارگانه ژنو ۱۹۴۹ و دو پروتکل الحاقی ۱۹۷۷ در زمره مهمترین آنها محسوب می‌شوند.

از منظر دکترین، بیماران و مجروحان در زمان جنگ از حق احترام (قرار نگرفتن در معرض حمله، قتل یا سوءرفتار)، حق حمایت (در مقابل آسیب از ناحیه طرف ثالث)، حق امداد رسانی و حق درمان بدون تبعیض برخوردارند. مطابق ماده ۱۸ کنوانسیون چهارم ژنو ۱۹۴۹ - که به حمایت از اشخاص غیرنظامی در زمان جنگ اختصاص یافته - بیمارستان‌های غیرنظامی در هیچ شرایطی هدف نظامی مشروع محسوب نشده و همه طرفین جنگ الزام دارند (Shall) همواره از حمله به آنها خودداری کنند. گفتنی است این قاعده توسط کمیته بین‌المللی صلیب سرخ و در پرتو رویه دولت‌ها در ذیل حقوق بین‌الملل عرفی نیز قرار گرفته. لذا هدف قرار دادن بیمارستان‌ها نقض آشکار حقوق بین‌الملل بشردوستانه از جانب روسیه محسوب می‌شود. در عین حال، بندهای ۱ و ۴ از ماده ۲۸ کنوانسیون حقوق کودک (۱۹۸۹) نیز دولت‌های عضو را متعهد ساخته که حقوق بین‌الملل بشردوستانه مربوط به کودکان را در جریان مخاصمات مسلحانه رعایت کنند. لذا دولت روسیه به‌عنوان عضو این کنوانسیون با پرتاب موشک به سمت بیمارستان اوکامات مرتکب نقض آشکار تعهد بین‌المللی نسبت به این کنوانسیون نیز شده است.

منصرف از تحلیل حقوقی، واکنش نشان ندادن دستگاه دیپلماتی کشور - حداقل تا لحظه نگارش این سطور - نسبت به این جنایت هولناک محل تعجب است. امید آن می‌رود سخنگوی محترم وزارت امور خارجه که پیش از این بارها مخالفت خود را نسبت به این جنگ ابراز، و از درد و رنج مردم اوکراین اظهار تأسف نموده، به این نقض فاحش حقوق بین‌الملل بشردوستانه نیز واکنش نشان دهد.

حقوق بین‌الملل بشردوستانه مجموعه قواعد و مقرراتی اطلاق می‌شود که آثار یک مخاصمه مسلحانه را تحدید می‌کنند. در حقوق بین‌الملل بشردوستانه، الگوی صحیح رفتار با اسرای جنگی، شیوه‌های حمایت از

در بیست‌وهشتمین ماه از تجاوز روسیه به قلمرو سرزمینی اوکراین، و در روزی که تیرت بسیاری از رسانه‌های داخل کشور به «اجیل خوردن پوتین در اجلاس شانگهای» اختصاص یافته بود، ارتش روسیه با حمله موشکی به بیمارستان اوکامات (Okhmatdyt) در مرکز پایتخت اوکراین نقطه عطفی در تاریخ این مخاصمه مسلحانه بین‌المللی رقم زد. به گزارش آسوشیتدپرس، صبح روز دوشنبه هشتم جولای، یک فروند موشک کروز Kh-۱۰۱ روسی با اصابت به ساختمان بیمارستان از ۴۴ نفر جان گرفت. همچنین، ایندیندنت کی‌یف اعلام نمود که این مرکز درمانی هنگام حمله میزبان ۱۰۰۰ نفر کادر در مان و ۶۷۰ کودک بوده است. گفته می‌شود سابقه تأسیس و فعالیت این بیمارستان به ۱۸۹۴ میلادی بازگشته و این مرکز علمی با ۱۰۰۰۰ عمل جراحی سالانه بزرگترین بیمارستان تخصصی اطفال در این کشور محسوب می‌شود. در مورد شمار مجروحان، گزارش‌ها ضد و نقیض است اما همه آنها تعداد آسیب‌دیدگان را بیش از ۱۰۰ نفر عنوان می‌کنند. البته روسیه مدعی است به امکان غیرنظامی حمله نمی‌کند و این حادثه نتیجه اشتباه پدافند هوایی اوکراین بوده. اما در مورد این ادعا تاکنون مدرکی از سوی روسیه ارائه نشده. این انکار در حالی صورت می‌پذیرد که سازمان جهانی سلامت، ذیل گزارش ۴ آوریل ۲۰۲۴ خود، وقوع ۱۶۸۲ حمله مسلحانه علیه نظام درمانی اوکراین از فوریه ۲۰۲۲ بدین سو، و مرگ ۱۲۸ نفر و جراحات ۲۸۸ نفر دیگر از اعضای کادر در مان در نتیجه آنها را تأیید نموده. این اقدام روسیه - که با حمله موشکی صدام به بیمارستان کودکان بهرامی در تهران به تاریخ ۱۷ فروردین ۱۳۶۷ قابل مقایسه است - از منظر حقوق بین‌الملل بشردوستانه محل بررسی است.

آرش ملک
پژوهشگر دکتری حقوق بین‌الملل